

ÜSKÜDAR ANAOKULU

AYIN DEĞERİ: YARDIMSEVERLİK

“Sevmek fiilinden sonra gelen dünyanın en güzel fiili yardım etmektir.”
(Bertha von Suttner)

Yardımlaşma, kendi gücünü ve imkânlarını başka birinin iyiliği için kullanmak ve yardım etmektir. Bireysel olarak yapamayacağımız şeyleri, yeteneklerimizi ve enerjimizi birleştirerek çalışmaktır. Bizim yeteneğimiz ya da bilgimiz olmayan konularda yardım alıp, kendimize ait bilgi ve yeteneği başkasının bilgi ve yeteneği ile birleştirmektir. Bu kavramla eşdeğer olarak sık sık telaffuz ettiğimiz 2. kavram ise duyarlı olmaktır. Duyarlı insan, empati yeteneği gelişmiş hem kendisinin hem başkalarının duygularına toplumsal ve evrensel sorunlara kayıtsız kalmayan insan demektir.

Çocuklarımızın toplumsal duyarlılığına yönelik davranışlar kazandırmak uzun ve emek isteyen bir süreçtir. Ancak şunu unutmamalıyız ki yetişkinler olarak bizim duyarlılığımızla çocuklarımızdan beklediğimiz duyarlılıklar arasında paralellik olacaktır. Çocuk ailesinde, topluma katkısı, yardımseverliği hayatın doğal bir parçası olarak görürse, kendisi de bir şeyler üretmek için istek duyacaktır.

Hayatta zorlukları yenmek, başarı yolunda ilerleyebilmek için insanların birbirlerinin güçlerine, imkânlarına ve düşüncelerine ihtiyaçları vardır. Birinin gücünün ve imkânının tükendiği yerde, diğerinin gücü ve imkânı sonuca ulaşmada yararlı olabilir. Birlik olunan yerde aşılması gereken zorluklar daha doğru ve sağlam olarak aşılabilecek; birlik ve beraberlik düzeni daha sağlam bir şekilde kurulacaktır.

İhtiyaçların karşılıklı giderilmesi toplum bilincini güçlendirir. Aynı zamanda bu yardımlaşma ve paylaşımlar toplumdaki ekonomik ve sosyal dengesizlikleri de önler.

Bu değeri çocuklarımıza kazandırmak toplumun bir parçası olduğu duygusunu verir.

Hayatın her alanında insanlar farkında olarak veya olmayarak birbirleriyle yardımlaşma halindedirler. Önemli olan çok erken yaşlarda bunun farkına vararak yardımlaşma duygusuyla olgunluğa erişmektir.

Hepimizin bildiği gibi ilk eğitim ailede başlar ve gelişir. Siz velilerimizle yardımlaşarak ve işbirliği yaparak çocuklarımızın yardımlaşma bilincini kazanmalarını sağlayabiliriz. Bunun için de bazı fikirleri hayata geçirmeliyiz.

Ailede çocuğa yardımlaşma ve yardımseverlik değeri kazandırmak için yapılabilecekler:

- **Çocuğunuza Örnek Olun:** Yardıma muhtaç birine duyarlılığınıza tanık olan çocuğunuzun bu konuda duyarsız kalmayacağını unutmayın. Eğer Ayşe'nin ailesi insanlara yardım etmiyor ve kızlarını da engelliyorsa, Ayşe'nin yardımsever bir kişilik yapısı geliştirmesini de engellemiş olur.
- **Çocuklarınıza İyilik Etme Fırsatı Verin:** Başkalarına iyilik yapmayı aile projesi haline getirmek ile başlayabilirsiniz. Boş bir deftere ailede herkesin o gün yaptığı bir iyilik yazılabilir. İyilik yapmanın alışkanlık haline geldiği ailede, çocuklarınız daha yardımsever olacaktır.
- **Çevrenizdeki Yardıma Muhtaç İnsanlara Karşı Duyarlı Olun:** Yaptığınız yardımları çevrenizden gizleyin fakat çocuğunuzun haberdar edin çünkü bu, insanlara yardımın hayatın bir parçası olduğunu düşünmesini sağlayacaktır. Böylece çocuğunuz yardım etmeye açık bir insan olacaktır.

➤ **Çocuklarınızın Toplumsal Yardımlaşma Hizmetine Katılmalarını Sağlayın:** Aile bireylerinin çeşitli toplumsal yardımlaşma projelerine katılarak başkalarına yardım etmesi, hem çocuklarınızın topluma karşı daha duyarlı olmasını hem de sosyal yaşantı farklılıklarını görmesini sağlayacaktır. Aile, çocuklarının; çevresinde veya okulunda planlanan sosyal dayanışma ve yardımlaşmayı amaçlayan projelere katılımını desteklemeli; mümkün

olduğunca bu çalışmalara beraber katılmalıdır. Örneğin; okullarda yardım amaçlı yapılan kermesler, kitap toplama kampanyaları, giysi veya oyuncak kumbarası gibi etkinlikler...

➤ **Çocuklarınızla Başkalarının Yaşantılarına, Sıkıntılarına Dair Konuşun:** Sizin başka insanların sıkıntılarına önem vermeniz ve bunu tartışma konusu olarak gündeme getirmeniz, çocuğunuzun bakış açısını ve de hayata dair düşüncelerini etkiler. Hayatı sadece bizlerin yaşadığı açıdan değil, çok farklı yaşamsal deneyimlerden oluştuğunu bilerek yaşamak, toplumsal duyarlılıkları daha da geliştirir.

➤ **Bazı Haberleri Beraber Seyredip, Orada Karşınıza Çıkan Toplumsal Olayları İrdeleyen Bir Konu Üzerinde Tartışabilirsiniz:** Örneğin, çocuğunuzla yakın zamanda meydana gelen depremlerden veya salgın hastalık nedeniyle dışarı çıkamayan yaşlı insanlar hakkında konuşabilirsiniz. "Oradaki insanların bir günü nasıl geçiyor, güncel sıkıntıları neler?" ve "O insanlar için neler yapılabilir?" gibi soruların cevabını birlikte düşünebilirsiniz. Daha küçük çocuklarda kış zamanı örneğin "Şimdi havalar soğudu, acaba kuşlar nasıl yiyecek bulur?" , "Nasıl yardım edebiliriz?" gibi konuşmalar da çocuklarda yardımlaşmayı ve problem çözme becerilerini geliştirir.

➤ **Çevreye Duyarlılığın Bir Çeşit Toplumsal Yardım Olduğunu Gösterin:** Örneğin; Ayşe okulu temiz tutmak için yapılan tüm çalışmaları gereksiz bulmaktadır çünkü zaten temizlik görevlileri bu işi yapmaktadır. Oysa okulda veya sosyal hayatta çevremize olan duyarlılığınız bu kişilerin işini kolaylaştıracaktır. Çünkü toplumsal düzen, dayanışma ile daha kolay sağlanacaktır.

➤ **Çocuklarınıza Ev İşlerinde Yardım Etme Fırsatı Verin:**

Aileler çocukların okulla ilgili sorumlulukları olduğunu düşünerek onlardan yardım istemeyebilirler. Oysa çocuğunuzdan yardım istemeniz, çocuğunuzun insanlarla dayanışma içinde kısa sürede ve daha kolay yaptıklarını ve çeşitli problemlerin çözümünü kolayca bulduklarını görmesini sağlayabilir.

Aile bireylerinin ev işlerinde birbirlerine yardımcı olmaları aile olma duygusunu zenginleştirecektir. Çocuğun yaşına ve becerisine göre yapılacak görev paylaşımı ile yardımlaşma bilincinin gelişmesi sağlanabilir. Market alışverişi, sofrta hazırlama, evcil hayvan bakımı ya da kardeşler arasındaki dayanışma küçük fakat etkili yöntemlerdir.

➤ **Manevi Yardımların Önemini Vurgulayın:** Otobüste eli dolu birinin eşyalarını almak da bir yardım mıdır? Bu gerçeği her zaman vurgulayın. Örneğin; Ayşe arkadaşına eşyalarını bulması için yardım etmemiş ve ailesi de bu davranışının yanlış olduğunu Ayşe'ye söylememiş ve onu uyarmamışlar. Oysa Ayşe bu konuda arkadaşına yardım etseydi, arkadaşı eşyalarını daha erken bulur ve derse geç kalmazdı. Zor durumda arkadaşlar birbirine seve seve yardım etmelidir.

➤ **Çocuğunuzun Yaptığı Yardımları Engellemeyin:** Çocuğunuzun harçlığının küçük bir bölümünü veriyor olması bir başlangıçtır. Oysa siz "bu para bir işe yaramaz" dersiniz bir sonraki sefer yardım etmeyeceğini unutmayın. Yardım davranışlarını olumsuz söylemlerle birleştirmeyin. Çocuğunuzun arkadaşına yaptığı bir yardımı "o sana yardım ediyor mu "ifadeleri ile karşılamak ya da " başlarının çaresine baksınlar" " bize ne, niye yardım edelim ki " demek çocuğunuza kötü örnek olmak anlamına gelecektir.

➤ **Yardım Kurumlarını Ziyaret Edin:**

İnsanlar görmedikleri gerçeklerin farkında olmazlar. Oysa bizzat zor durumda olan birinin durumuna tanık olmak, kişisel duyarlılığı artırır. Hepimizin gerektiğinde herkes için yapacağı bir şeyler mutlaka vardır.

➤ **Yardım İstediginde Kızmayın:** Yardım talebinde haklıysa, ona yardım edin fakat sorumluluktan kurtulmak için yardım istiyorsa onu yönlendirin ve sıkıştığı noktada tekrar yardım edebileceğinizi söyleyin.

➤ **Yardımın Miktarının Önemli Olmadığını Görmesini Sağlayın:** Zor durumdayken ve gücünüzün elverdiğince yapacağınız bir yardım, çocuğunuzun insanların kendi güçleri doğrultusunda her zaman yardım yapabileceğini anlamasını kolaylaştırır. Yaptığınız hiçbir yardımı küçümseyerek geri çekilmeyin. Sizin için küçük görünen şeyin değeri, karşınızdakiler için büyük olabilir.

➤ **Eşler Arası Desteği Küçümsemeyin:** Kadın ve erkek ev içi ve dışı sorumluluklar noktasında birbirine yardımcı olmalıdırlar. Fakat siz kadın işi ya da erkek işi gibi sınıflamalar yaparak birbirinize destek olmazsanız; eşlerin zor durumlarla yardımlaşmasının önemini çocuğunuz göremez.

➤ **Onlara Alıştırma Yapabilecekleri Fırsatlar Tanıyın:** Çocuklar iyi ya da kötü olarak doğmazlar ve yardımseverliği aynen diğer şeyleri, yani spor ya da enstrüman çalmayı, öğrendikleri gibi öğrenirler. Yardımseverlik ve kibarlık üzerine günlük tekrarlar ile onların başkalarına yardım etme kapasitelerini

geliştirmelerini sağlarsınız. Bir arkadaşının ödevine yardım etmek,

çiçekleri sulamak, yere düşen arkadaşını kaldırmaya çalışmak gibi basit şeyler yardımseverlik ve iyilik için uzun vadede faydalı olacaktır. Yetişkinlerin rehberlik etmesi ve alıştırma yaptırmasıyla, çocuklar ve gençler ayrıca insanların bir problemleri olduğunda nasıl destek olmaları gerektiğini öğrenecek ve yardımcı olabilemebecerilerini geliştireceklerdir.

3-5 Yaş Çocuğunun Yapabileceği Yardımlaşma Örnekleri:

- Alışveriş poşetinin ucundan tutmak
- Arkadaşları ile oyun oynadıktan sonra oyuncakları kaldırmaya yardım etmek
- Misafirleri karşılarken ihtiyaçların karşılanması ile ilgili yardımda bulunmak
- Yemek yapılırken sofraya düzenlenirken ebeveyne yardım etmek (fasulye ayıklamak, sofraya tabak taşımak vb.)
- Çamaşır asan kişiye mandal vermek
- Evde ortak kullanım alanlarının düzenlenmesine yardımcı olmak

6-10 Yaş Çocuğunun Yapabileceği Yardımlaşma Örnekleri:

- ❖ Evde temizlik yapılırken toz almak
- ❖ Yemek yapılırken sofrta hazırlanırken sofrta toplanırken yardım etmek
- ❖ Anne ve babasına ya da dışarıda yardıma ihtiyacı olanlara poşetleri taşımada yardım etmek (güven ölçüsünde)
- ❖ Market alışverişi yapılırken alınan ürünleri poşete yerleştirmek
- ❖ Alışveriş paketlerinin taşınmasına yardımcı olmak
- ❖ Aile bireylerinden birinin yoğun zamanlarında onun görevlerinden bir kısmını yüklenerek yardımda bulunmak (evdeki evcil hayvanları beslemek, çiçekleri sulamak gibi)
 - ❖ Çamaşır toplama, asma ve katlamaya yardımcı olmak
 - ❖ Hafta sonları anne ve babasına özel işlerinde yardım etmek (araba yıkanması, ayakkabıların boyanması gibi)
 - ❖ Kuşlara, balıklara veya diğer evcil hayvanlara yemini vermek, aç kalmamaları için yardımcı olmak
 - ❖ Yaşlılara yardımcı olmak
- ❖ Ev işlerinde yapabileceği görevleri yapmak (örtüleri, yastıkları toplamak veya düzenlemek, yatağını ve oyuncaklarını toplamak gibi)
- ❖ Ebeveynin görevleri arasındaki minik boşlukları doldurmak (Örneğin küçük kardeşin bakımı esnasında yardımcı olmak)
- ❖ Kullanmak istemediği, henüz yıpranmamış oyuncaklarını birlikte seçerek hediye paketleriyle süsleyip veya imkân olduğu takdirde yeni oyuncaklar alıp birlikte bir yardım kuruluşuna giderek; oyuncakları çocuklara kendisinin hediye etmesini sağlayabilirsiniz. Kendisini çok iyi hissedecektir. Aynı uygulamayı giysiler için de uygulayabilirsiniz. Bu uygulamalardan sonra ne kadar yardımsever bir çocuk olduğunu vurgulamayı unutmayalım.
- ❖ Mümkünse hediye paketlerini verirken, hayvanlara yem verirken, paketleri taşıırken ve bunun gibi işleri yaparken güzel bir yardımseverlik örneği olduğunu düşündüğünüz uygun işleri uygularken, keyif aldığınız güzel bir anın resmini çekip saklayabilirsiniz.

' Kardeşinin salını
karşıya geçirmesine
yardım et, göreceksin
ki sen de karşıdasın '
(Hint Atasözü)

YARDIMSEVER BİR BİREY

Katkıda bulunur

Kimseyi yolda bırakmaz

Hayırseverdir

Fedakârdır

Merhametlidir

Gerekeni yapar

Alçak gönüllüdür

İyilikleri teşvik eder

Destek olur

Başa kakmaz

Kötülükleri engellemeye çalışır

İyi niyetlidir

Paylaşır

İyi olanı ister

Cömerttir

Zorlanana kolaylaştırır

Bıkmadan anlatır

Dertlilere deva olur

İstenmeden yardım eder

Sorunlara çözüm üretir

Kendisine ait olanlardan verir

Bağışta bulunur

Yardımlaşmayı teşvik eder

Kimsesizlere kimse olur

UNUTMAYALIM Kİ;

Çocukların alacağı ilk örnek aile bireyleridir.

Anne babalar olarak çocuklarımızın davranışları karşısında çok mutlu olabileceğimiz, şaşırabileceğimiz, gururlanabileceğimiz gibi aynı zamanda üzülebilir, endişelenebilir, sinirlenebiliriz. Çocuklarımızın sizi endişeye düşüren ya da sizi üzen hareketleri karşısında öncelikle bunun sebebini anlamaya çalışarak yaklaşmanız; ikinci adımda ise ona bu davranışının iyi ve kötü sonuçlarını göstermeniz gerekmektedir.

Çocuklar yaptıklarının doğru veya yanlışlığından gördükleri tepkiler ile emin olurlar, dolayısıyla onayladığınız davranışlar ile tekrar karşılaşacak; hoşnutsuz tepki verdiğiniz davranışların tekrarını ise engellemiş olacaksınız.

Her ebeveyn çevresine faydalı, merhametli, yardımsever bireyler yetiştirmek ve çocuklarının etrafına faydalı olmasıyla gurur duymak ister. Çocuklarımıza merhamet olgusunu aşamayız; ancak ebeveynleri olarak daha yardımsever olmanın insanlara mutluluk verdiğini gösterebiliriz.

Çocuklar yaptıkları hareketlerin karşısındaki kişiyi nasıl hissettirebileceği konusunda her zaman bağımsız karar veremeyebilirler. Bu konuda onlara yardımcı olmak ise en yakınlarında olan kişilere, anne ve babaya düşmektedir. Özellikle çocuğunuzun yaptığı güzel, yardıma yönelik, başkasının işini kolaylaştıracak herhangi bir hareketinde yardım etmiş olmasına ya da sonuca değil; bunu 'düşünmüş olmasına' ne kadar mutlu olduğunuzu ona belirtin. Benzeri bir olay tekrarlandığında çocuk bunu teşekkür edilmesi yahut sadece başarmış olmak için değil; yardımcı olmayı düşünmüş olmanın ona iyi geleceğini gördüğü için şarta bağlı olmadan gerçekleştirecektir.

“Başkasına yararı dokunan insan en kusursuz insandır” (Sophokles)

Çocuklarınıza sadece özür dilemeyi, teşekkür etmeyi değil; doğru zamanda ve gerekli şartlarda özür dilemeyi ve teşekkür etmeyi öğretin. Bu cümleleri kurmanın gerçek gerekliliğini öğrendiği takdirde diğerlerine olan davranışlarında da düşünerek davranacak, kendisinden özür dilendiğinde yahut kendisine teşekkür edildiğinde daha fazla özümseyerek değerlendirme yapacaktır. Örneğin bunun farkında olarak özür dileyen bir çocuk karşısındaki kişiyi üzmüş olabileceğini bilecektir; ancak farkında olmayan bir akranı için özür dilemek sadece üzülmeyi geçiştirici bir eylem cümlesi olacaktır.

Çocuğunuzla birlikteyken karşılaştığınız olumlu ya da olumsuz durumlar karşısında ona doyurucu açıklamalarda bulunmaya çalışın. Haber bültenleri, diziler ve filmler hatta bazen çizgi diziler bile bu tarz açıklamaları gerekli kılacak görüntüler içerebiliyor. Sakınsanız bile bir şekilde bu tarz görüntüleri izlediği takdirde ona durumu daha anlaşılır bir dille açıklamaya çalışın. Açıklamalarınızda (örneğin, alışveriş merkezinde yüksek sesle tartışan kişiler gördünüz) yaklaşımın doğru olmadığını, aslında birbirlerini kırmadan da problemi çözebileceklerini göstermeye çalışın. Çocuğunuzun kendisinden daha güçsüz kişilere yaklaşımını bu anlamda şekillendirmek daha etkili olacaktır. Bedensel olarak bağımsız hareket edemeyen bir yaşıtı, çocuğunuzdan daha kısa boylu yahut daha kilolu bir yaşıtı daha anlayışlı yaklaşmanın ve yardım etmesinin güzel sonuçlarını deneyimleyebilmesi için örnek fırsatlardır. Gün içerisinde bir arkadaşının başına gelen bir konudan bahsetmeye başladığında, ertesi gün ona nasıl yardımcı olabileceğini konuşabilirsiniz.

Çocuğunuzla birlikte doğada vakit geçirebileceğiniz zamanlar oluşturmaya çalışın. Birlikte hayvanlarla ilgilenin, çiçek ya da ağaç dakin, fırsatınız varsa bahçe işleriyle ilgilenin, vakit geçirdiğiniz uğraşın canlılarla alakalı olduğuyula, onları bu şekilde mutlu ettiğinizle ilgili sohbet edin.

Çocuğunuzun olaylara ve kişilere karşı yardımsever yaklaşabilmesi için duygularını da doğru yaşayabilmesi gerekir. Bunun için ise anne ve babasının rehberliğine ihtiyacı olacaktır. Mutlu olduğunda gülmesi, sarılması gibi üzüldüğünde ya da sinirlendiğinde de vereceği tepkiler olacaktır. Kızdığı zamanlarda sakinleşmesini sağlamak, duygusunu yaşarken daha az kırıcı olmasını da sağlayacaktır. Sakinleşmesi için daha yavaş ve derin nefes almasını, sevdiği sayıya kadar birlikte saymayı önerebilirsiniz.

Ebeveyn olarak çocuklarınıza yardımcı olmayı ve bunun güzelliklerini öğretebilmenin en önemli kuralı esasında onlar için bu konuda örnek teşkil etmektir. Sizi başkalarına yardım ederken gözlemleyen ve bunun sizi ve çevrenizdekileri mutlu ettiğini fark eden çocuk farkında olmaksızın aynı şekilde davranmayı benimseyecektir.

Özetle ve Ek Olarak; Yardımsever Çocuk Nasıl Yetiştirilir?

- ✓ Çocuklarınızın yardımsever, şefkatli, merhametli birer insan olmaları için bunları sadece sözler ile değil onlara örnek olarak davranışlarımızla göstermeliyiz.
- ✓ Yardım severliğin ne kadar önemi olduğunu çocuklarınıza anlatın, onunla konuşun.
- ✓ Çocuklarınıza ve çevrenize karşı yardımsever bir insan olmaya özen gösterin.
- ✓ Fakirlere, muhtaç olanlara maddi manevi yardım edin. Hatta onun yaşayarak öğrenmesi için; çocuğunuz ile birlikte kıyafetler, oyuncaklar alarak birlikte bunları ihtiyaç sahiplerine verin.
- ✓ Çocuklarınızla beraber oynayın, onunla şakalaşın, ona merhamet gösterin. Yardımsever bir çocuk yetiştireceksek merhametli olmasını muhakkak sağlamalıyız.

✓ Anne-Babanın birbirini sevdiği, birbirine saygı sonrası gösterdiği, sıcak, içten bir aile ortamı oluşturmaya çalışın. Böyle bir ortamda büyüyen çocuklar başkalarının duygularına karşı daha duyarlı olabilmekte, empati kurabilmektedir.

✓ Evde gerekli önlemleri alarak, ona da yapabileceği sorumluluklar verin. Sofrayı kurmak ya da kaldırmak, minder

getirmesini söylemek, çiçekleri sulamak vb. Size yardım ettiğinde mutlu olduğunuzu belirterek çocuğunuza teşekkür etmeyi unutmayın.

✓ Çocuğunuz yardımsever davranışlar gösterdiğinde "sen yardımsever, çok iyi bir çocuksun", "çok merhametlisin" gibi pekiştiriciler kullanarak onu güdüleyiniz. Bu pekiştirmeler onun yardımsever biri olmasında çok etkili olacaktır.

✓ Yaptığı olumlu veya olumsuz davranışlarının etkisi konusunda onunla iletişime geçin. "Sen bu durumda olsan ne hissederdin?", "Birine yardım etmiş olman çok güzel, neler hissettin?" vb. sorularla duygularına odaklanın.

✓ Çocuğunuzun her istediğini almayın. Bunda bir ölçütünüz olsun. Her istediği alınan çocuklar daha bencil ve doyumsuz olabiliyorlar. Bu durum sadece kendinidüşünen çocuklar olmalarına neden olabilir.

Yardımlaşmayı Sevmeyen Bir Çocuk Yetiştirmek İsteyenlere Öğütler

- ✘ Bencil bir çocuk olması için onu zorlayın
- ✘ Kendinden başkasını düşünerek seçim yapmasına imkân tanımayın
 - ✘ Birisine yardım ettiğini görürseniz ona kızın surat asın
 - ✘ Çocuğunuzun erken yaşta para ile tanıştırın
 - ✘ En büyük dostunun para olduğu konusunda onu ikna edin
- ✘ Çok emir verin, emirleri yerine getirmesi için onu zorlayın. Bu davranışınız onu herkese karşı duyarsız yapacaktır

- ✚ İşlerini asla kolaylaştırmayın
- ✚ Ona veya bir başkasına yardım etmeyi, yardıma muhtaç kişileri görmezlikten gelin
- ✚ Sizden bir talepte bulunulduğunda, hayır deyin onu da başkalarına hayır demeye teşvik edin
- ✚ Onu kimseye muhtaç olmamak gerekir gerçeği ile yaşayacak kadar bencil ve cimri yapın.

Çocuklarımızda Yardımlaşma Davranışını Görmek İstiyorsak Lütfen Şunlara Dikkat Edelim:

- ✓ Yardıma ihtiyacınız olduğunda ondan yardım isteyin
- ✓ Ona yardım edin ki yardım görmenin güzelliğini yaşasın
- ✓ Sizden yardım isteyen birine asla hayır demeyin, geri çevirmeniz gerekiyorsa mantıklı bir sebep söyleyin, çocuğunuzun sizi örnek alacağını unutmayın
- ✓ Hayatın yaşamaya değer yönlerinin bir birine yardım etmek ile zenginleştiğini sık sık vurgulayın
 - ✓ Küçük yardımlar için onu teşvik edin ve örnek olun
 - ✓ Kendi seçimi olan yardım davranışlarına ket vurmayın
 - ✓ Kardeşler arası görev dağılımında ortaklık oluşturmaları için ortam hazırlamaya çalışın
- ✓ Çevresine karşı farkındalık geliştirmek için onunla konuşun ve onu dinleyin yapılması gerekenlerle ilgili ona fikir danışın
- ✓ Mutlu olacağı etkinlikleri yapma konusunda onu teşvik edin. Olumlu duygular yaşayan çocuklar çevrelerine olumlu bakacaklardır
- ✓ Yardımseverlikle ilgili davranış örnekleri içeren hikâyeler ve masallar anlatın.

**Bir mum, diğer mumu tutuşturmakla
ışığından bir şey kaybetmez.**

Mevlana

***SAĞLIKLI VE MUTLU GÜNLER
DİLERİZ...***

***REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA
SERVİSİ ☺***